

Richtlijnen & Instructie voor het beoordelen van een A waterpoloscheidsrechter

Het nieuwe beoordelingsformulier is ontwikkeld in het belang van de waterpoloscheidsrechter.

Goed (8) is het uitgangspunt voor ieder onderdeel. De pluspunten dienen dus met een 8 of hoger beoordeeld worden. De verbeterpunten zijn een 6 of lager.

Verder wordt er geen **rapportcijfer** meer ingevuld. Dat cijfer wordt nu bepaald door de 12 items die je afzonderlijk van elkaar beoordeelt. Dus het totaal gedeeld door 12 is straks het eindcijfer voor de gehele beoordeling.

Dringend verzoek is dan ook om ieder punt afzonderlijk en kritisch te beoordelen.

Bijgaand een toelichting op de beoordeling/rapportage die men per onderdeel dient te geven.

Uitmuntend.

Ook wel een 10 genoemd. Vooral gebruiken bij uitzonderlijke situaties waar men – vaak onder stevige druk/spanning - foutloos bleef fungeren als scheidsrechter.

Zeer Goed.

Een 9 geef je wanneer een scheidsrechter laat zien dat hij alles onder controle heeft.

Goed.

Is een 8 en die geef je wanneer je vindt dat men op een goed niveau staat te fluiten.

Voldoende.

Is een 6 en die geef je wanneer het een voldoende is, maar is wel een signaal dat er nog zeker winst qua ontwikkeling is te behalen. Zeker wanneer een scheidsrechter ambities heeft.

Onvoldoende.

Is een 5 en daarmee geef je aan dat de totaalscore niet boven 50% uitkomt qua prestatie die men laat zien.

Slecht.

Is een 4 en die geef je wanneer je van mening bent dat de scheidsrechter de zaken absoluut niet onder controle heeft door ontbreken van voldoende kennis, kunde en vaardigheden.

Voor alle scheidsrechters geldt dat wanneer iets niet voorkomt tijdens de wedstrijd is de score **goed** (8).

Leiderschapsgedrag.

1. Persoonlijke presentatie.

Is de scheidsrechter op tijd aanwezig conform ontvangstprotocol.

Is de scheidsrechter correct en netjes gekleed.

Is de broek ook echt wit, het shirt kreukloos en droeg men net/schoon wit schoeisel.

Is/zijn de scheidsrechter(s) 15 minuten voor het begin van de wedstrijd in het bad (gezamenlijk) aanwezig.

Uitgangspunt is **goed** (een 8) en aftrek vindt alleen plaats wanneer de zaken niet in orde zijn. Zie het C-Sportreglement van de KNZB bij 18.7.

Als er zaken niet in orde zijn (ook al is het maar één punt), dan is het oordeel **onvoldoende**.

Voor voorbeelden zie web shop van de KNZB.

Kortom is de scheidsrechter gekleed zoals een official behoort te zijn, als visitekaartje van de KNZB.

2. Uitstraling en Maturiteit.

Staat er daadwerkelijk een scheidsrechter qua uitstraling en gedrag. Heeft hij/zij alles onder controle. Met andere woorden staat daar een "volwassen" scheidsrechter? Evenwichtig, beheerst, zelfverzekerd en/of stabiel, geconcentreerd. Dit wordt bepaald als beeld over de gehele wedstrijd.

3. Consequent optreden.

Fluit de scheidsrechter consequent, met andere woorden zijn de beslissingen eenduidig en op één lijn, en blijft dit op één lijn.

4. Communicatie.

Communiqueert de scheidsrechter goed met zijn collega en de jury door middel van zijn handgebaren en het fluitsignaal.

Is het fluitsignaal hoorbaar, duidelijk en herkenbaar.

Gebruikt de scheidsrechter ook non-verbale technieken om zaken kenbaar te maken.

5.Samenwerking met zijn collega en/of jury.

Is de scheidsrechter ondersteunend, aanvullend en aanvoelend ten opzichte van zijn collega en/of juryleden.

Geeft hij ook indien nodig of gewenst uitleg aan de jury na een onderbreking van het spel. Dit betreft de wijze van handelen bij situaties waar onduidelijkheid heerst en uitleg moet volgen.

Gedraagt hij/zij in de 'wij-vorm'. Bijvoorbeeld komt men samen tijdens de rust tussen de periodes. Stemt men samen even af?

6.Interactie met spelers en coaches.

Gedraagt de scheidsrechter zich als onderdeel van het spel zonder zijn positie te verliezen of juist afstandelijk of meer autoritair.

Geeft hij ook indien nodig of gewenst uitleg aan de coach, aanvoerder of jury na een onderbreking van het spel. Dit betreft de wijze van handelen bij situaties waar onduidelijkheid heerst en uitleg moet volgen.

Spreekt hij de aanvoerders/coaches op een juiste wijze aan indien dat gewenst is gezien de situatie.

Gaat de scheidsrechter zich anders verbaal gedragen of de lichaamshouding veranderen. Hoe wordt dit opgepakt door de ontvanger(s).

Spel inhoudelijk

7. Volgen van het spel / Positie kiezen

Volgt de scheidsrechter het spel goed en staat hij op de juiste positie om alles goed waar te nemen. Denk daarbij vooral aan de 5 en 2 meterlijn en doellijn bij bepaalde situaties.

Bij een strafworp 1 scheidsrechter op de doellijn en de andere op de 5 meter lijn.

Fluit je voor een speler in de 2 meter dan moet je ook op (of erg dichtbij) die 2 meter lijn staan om dit goed te kunnen waarnemen. Het besluit kan misschien wel juist zijn, maar constatering hiervan van grote afstand roept alleen maar vragen op.

Dit geldt ook bij een vrije worp buiten de vijf meter die direct op het doel wordt geschoten.

Ook de tegenaanval/contra dient in deze de aandacht te hebben. Loop achter de aanval aan of voor de aanval uit. Loop je er middenin kun je per definitie niet alles goed waarnemen.

8. Spelregeltechnische fouten.

Dit zijn fouten die tegen de spelregels ingaan en waartegen een ploeg protest kan indienen als de wedstrijd niet conform de spelregels vervolgd wordt.

Hier is de keuze een **goed** of een **onvoldoende**. Die keuze geldt voor beide scheidsrechters.

Een paar voorbeelden van speltechnische fouten:

- De wedstrijd spelen met 8 spelers en de scheidsrechters vervolgen de wedstrijd niet juist;
- Er komt een speler in het veld, die geen toegang heeft en de wedstrijd wordt niet juist hervat;
- Er wordt een TO gegeven, terwijl er geen balbezit is (pas op! Dit moet wel erg duidelijk zijn; komt in de buurt van waarneming)
- Er wordt in één periode een 2e TO gegeven aan hetzelfde team;
- Er wordt gescoord uit een direct schot binnen de 5 meter en het doelpunt wordt goedgekeurd;
- Bij de strafworpenserie wordt een strafworp genomen door een speler die met een UMV reeds is uitgesloten;
- Tijdens de wedstrijd is er een UMV/4 en de strafworp wordt niet gegeven;
- Ook een mooi voorbeeld is wanneer de jury vergeten is de rode vlag te tonen bij een 3e P en dat een periode later ontdekt. Dan moet de situatie teruggaan naar dat moment dat het fout ging (stand terug etc.). Gebeurt dat niet, dan is dat een technische fout. Het is niet conform de spelregels;

9.Voordeelregel / Spelinzicht.

Durft de scheidsrechter voordeel te geven of floot hij veilig. Vooral de 1-0 en 2-1 situaties zijn in dezen een mooi voorbeeld; wanneer iemand alleen op doel afgaat en gehinderd wordt. Geeft de scheidsrechter voordeel omdat er een kans is dat die persoon kan scoren?

Maar ook het spel rondom de midvoor/midachter positie, wanneer de midvoor zwaar verdedigd wordt, maar de scheidsrechter voordeel geeft omdat er een kans is dat de midvoor kan scoren.

Er vindt een overtreding plaats, maar de scheidsrechter laat doorgaan omdat er mogelijk gescoord kan worden.

10.Gewone fouten.

Worden deze conform de waterpolospelregels en worden de instructies goed en correct toegepast.

11.Uitsluitingsfouten / Strafworpfouten.

Worden deze indien van toepassing goed toegepast conform de waterpolospelregels en worden de instructies goed en correct toegepast.

Geeft de scheidsrechter een U20, daar waar het een S had moeten zijn? Geeft de scheidsrechter voordeel en direct daarna een U20 of S als dit voordeel er niet meer is (bij een kansrijke situatie). Of fluit de scheidsrechter dan voor een gewone fout?

Geeft de scheidsrechter een uitsluiting of een S daar waar het een gewone fout had moeten zijn?

12.Persoonlijke fouten (UMV, S/UMV, UMV/4, Gele en Rode Kaart).

Werden deze indien van toepassing conform de waterpolospelregels en instructies goed en correct toegepast.

Algemene indruk.

Beschrijf in het kort de wedstrijd.

Daar kan je in een paar korte bewoordingen de wedstrijd omschrijven.

Zoals: fysiek, hard, gemeen, snel, tactisch, spannend of statisch e.d.

Was de wedstrijd **eenvoudig**, **normaal** of **moeilijk**. Graag dit altijd op het formulier vermelden.

Denk daarbij ook aan de omstandigheden en bijzonderheden zoals bijvoorbeeld problemen met het scorebord, verlichting, publiek e.d.

Pluspunten.

Daar vermeld je alle punten waarop een scheidsrechter in jouw ogen prima presteert.

Met andere woorden wat zijn haar/zijn positieve punten.

Deze pluspunten dienen dus ook in de beoordeling terug zijn te vinden in de feitelijke beoordeling.

Verbeterpunten.

Hier vermeld je de punten waaraan de scheidsrechter, in jouw ogen, aandacht moet besteden en zich op basis hiervan ook moet verbeteren.

Verbeterpunten dienen wel overeen te komen met de beoordeling op dat punt.

Leiderschapsstijl.

Hier geef je de wijze van leiding geven aan, zoals je die gezien hebt tijdens deze wedstrijd.

Voorbeelden zijn coachend/leidend, bezielend/afstandelijk verbindend/vermijdend, passief/actief, introvert/extravert enz. enz.

Tip: Indien de scheidsrechter(s) onmiddellijk na de beoordeelde wedstrijd weer moeten fluiten, hou dan de toelichting kort en krachtig.

Geef dan aan de scheidsrechter(s) aan dat je een uitgebreidere toelichting op het formulier in het portaal invult, zodat zij dit later op hun gemak kunnen doornemen.

Spreek wel altijd de essentiële zaken door (denk aan de positieve en negatieve uitschieters!).